

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE št. 89/16

Luxembourg, 8. september 2016

Sklepni predlogi generalnega pravobranilca
v zvezi s predlogom za izdajo mnenja 1/15

Po mnenju generalnega pravobranilca P. Mengozzija sporazuma o prenosu podatkov iz evidence podatkov o potnikih, predvidenega med Evropsko unijo in Kanado, ni mogoče skleniti v sedanji obliki

Več določb osnutka sporazuma je namreč v nasprotju s temeljnimi pravicami Unije

Evropska unija in Kanada sta se od leta 2010 pogajali o sporazumu o prenosu in obdelavi podatkov iz evidence podatkov o potnikih (sporazum PNR). Namen predvidenega sporazuma je omogočiti prenos podatkov PNR kanadskim organom zaradi njihove uporabe, hrambe in po potrebi nadaljnjega prenosa za namene boja proti terorizmu in drugim hudim mednarodnim kaznivim dejanjem. Osnutek sporazuma določa tudi zahteve glede varnosti in celovitosti podatkov PNR, takojšnje prikritje občutljivih podatkov, pravice do dostopa do podatkov, njihovega popravka in izbrisa, pravna sredstva v upravnih in sodnih postopkih ter obdobje hrambe podatkov, omejeno na pet let.

Potem ko je bil sporazum leta 2014 podpisan, je Svet Evropske unije pozval Evropski parlament, naj ga odobri. Ta se je nato odločil, da pri Sodišču vložil predlog za izdajo mnenja v zvezi s tem, ali je predvideni sporazum v skladu s pravom Unije, ki zagotavlja spoštovanje zasebnega in družinskega življenja ter varstvo osebnih podatkov. Parlament se sprašuje zlasti, ali je kljub jamstvu, določenim v sporazumu, poseganje v temeljno pravico do varstva podatkov upravičeno.¹ Poudariti je treba, da se bo Sodišče tokrat prvič moralo izreči o združljivosti osnutka mednarodnega sporazuma z Listino EU o temeljnih pravicah.

Generalni pravobranilec Paolo Mengozzi v sklepnih predlogih z današnjega dne meni, da **je predvideni sporazum združljiv z Listino EU o temeljnih pravicah** (zlasti s pravico do spoštovanja zasebnega in družinskega življenja ter pravico do varstva osebnih podatkov), **če:**

- se kategorije podatkov PNR o letalskih potnikih formulirajo jasno in natančno ter se občutljivi podatki izključijo s področja uporabe sporazuma;
- se kazniva dejanja, zajeta z opredelitvijo hudega mednarodnega kaznivega dejanja, izčrpno naštejejo v sporazumu;
- se v sporazumu dovolj jasno in natančno opredeli organ, odgovoren za obdelavo podatkov PNR, tako da se zagotovita varstvo in varnost teh podatkov;
- se v veliki meri in nediskriminatorno omeji število „ciljnih“ oseb, tako da zadeva le tiste, glede katerih obstaja utemeljen sum vpletenosti v teroristično ali hudo mednarodno kaznivo dejanje;

¹ Parlament želi tudi izvedeti, ali mora predvideni sporazum pravno temeljiti na členih 82 PDEU in 87 PDEU (pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah in policijsko sodelovanje) ali pa na členu 16 PDEU (varstvo osebnih podatkov). V zvezi s tem je generalni pravobranilec odgovoril, da mora biti sporazum sklenjen hkrati na podlagi členov 16 PDEU in 87 PDEU. Predvideni sporazum namreč sledi dvema neločljivo povezanima ciljema, ki sta enako pomembna (in sicer na eni strani boju proti terorizmu in hudim mednarodnim kaznivim dejanjem – ki izhaja iz člena 87 PDEU – in na drugi strani varstvu osebnih podatkov – ki izhaja iz člena 16 PDEU).

- se v sporazumu natančno navede, da so samo uradniki kanadskega pristojnega organa pooblašteni za dostopanje do podatkov PNR, in se določijo objektivna merila, s katerimi je mogoče opredeliti število teh uradnikov;
- se v sporazumu navedejo objektivni razlogi, s katerimi je utemeljena potreba po hrambi vseh podatkov PNR o potnikih za najdaljše obdobje petih let; pri čemer je treba v primeru, ko bi bilo treba podatke PNR hraniti pet let, zagotoviti anonimizacijo s prikritjem tistih podatkov, na podlagi katerih je mogoče neposredno prepoznati letalskega potnika;
- je kanadski neodvisni organ ali sodišče pooblaščen za predhodni nadzor, ali lahko v vsakem posameznem primeru kanadski pristojni organ razkrije podatke PNR drugim kanadskim ali tujim javnim organom (če se podatki nanašajo na državljana Unije, pa morajo biti predhodno obveščeni tudi pristojni organi zadevne države članice in/ali Komisija);
- se v sporazumu z jasnim in natančnim pravilom sistematično zagotavlja nadzor s strani neodvisnega organa nad spoštovanjem zasebnosti in varstva osebnih podatkov potnikov, katerih podatki PNR se obdelujejo;
- se v sporazumu jasno navede, da se zahtevki potnikov, ki niso prisotni na kanadskem ozemlju, za dostop, popravek in zaznamek lahko vložijo pri neodvisnem javnem organu.

Generalni pravobranilec P. Mengozzi pa meni, da **so nekatere določbe predvidenega sporazuma v sedanjem stanju v nasprotju z Listino EU o temeljnih pravicah**. Natančneje, gre za določbe, ki

- ob preseganju tega, kar je nujno potrebno, omogočajo razširitev možnosti obdelave podatkov PNR neodvisno od namena javne varnosti, ki mu sledi sporazum, to je preprečevanja in odkrivanja terorističnih in hudih mednarodnih kaznivih dejanj;
- določajo, da Kanada obdeluje, uporablja in hrani podatke PNR, ki vsebujejo občutljive podatke;
- ob preseganju tega, kar je nujno potrebno, Kanadi podeljujejo pravico, da razkrije vsako informacijo, ne da bi se zahtevala kakršna koli zveza z namenom javne varnosti, ki mu sledi sporazum;
- Kanadi dovoljujejo, da hrani podatke PNR za najdaljše obdobje petih let med drugim za vsak ukrep, pregled, preiskavo ali sodni postopek, ne da bi se zahtevala kakršna koli zveza z namenom javne varnosti, ki mu sledi sporazum;
- dopuščajo prenos podatkov PNR tujemu javnemu organu, ne da bi se kanadski pristojni organ pod nadzorom neodvisnega organa prej prepričal, da zadevni tuji organ ne sme sam nadalje razkriti podatkov drugim tujim subjektom.

Na splošno je generalni pravobranilec prišel do teh ugotovitev na podlagi spoznanj iz sodb Digital Rights Ireland² in Schrems³. Po njegovem mnenju je treba slediti poti, začrtani s tema sodbama, in za predvideni sporazum uporabiti strog nadzor v zvezi s pravico do spoštovanja zasebnega in družinskega življenja ter pravico do varstva osebnih podatkov. Takoj ko sodobne tehnologije javnim organom omogočajo, da v imenu boja proti terorizmu in hudim mednarodnim kaznivim dejanjem razvijajo izjemno zapletene metode za nadzor zasebnosti posameznikov in za analizo njihovih osebnih podatkov, se mora namreč Sodišče prepričati, da načrtovani ukrepi, tudi v obliki predvidenih mednarodnih sporazumov, odsevajo uravnoteženo razmerje med legitimno skrbjo za

² Sodba Sodišča z dne 8. aprila 2014, *Digital Rights Ireland in drugi* (C-293/12 in C-594/12, glej sporočilo za medije št. 54/14: Sodišče je Direktivo o hrambi podatkov razglasilo za neveljavno).

³ Sodba Sodišča z dne 6. oktobra 2015, *Schrems* (C-362/14, glej sporočilo za medije št. 117/15: Sodišče je odločbo Komisije, s katero je ta ugotovila, da Združene države Amerike zagotavljajo ustrezno raven varstva prenesenih osebnih podatkov, razglasilo za neveljavno).

ohranitev javne varnosti in nič manj bistveno skrbjo, da lahko vsakdo uživa visoko raven varstva svoje zasebnosti in svojih podatkov.

OBVESTILO: Sklepni predlogi generalnega pravobranilca za Sodišče niso zavezujoči. Naloga generalnih pravobranilcev je, da Sodišču popolnoma neodvisno predlagajo pravno rešitev zadeve, ki jo obravnavajo. Sodniki Sodišča zdaj začenjajo posvetovanje o zadevi. Sodba bo razglašena pozneje.

OBVESTILO: Država članica, Evropski parlament, Svet ali Komisija lahko pridobijo mnenje Sodišča glede združljivosti predvidenega sporazuma s Pogodbama. Kadar je mnenje Sodišča odklonilno, lahko predvideni sporazum začne veljati le, če se spremeni ali če se spremenita Pogodbi.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo](#) sklepnih predlogov je objavljeno na spletnem mestu CURIA na dan predstavitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Posnetki predstavitve sklepnih predlogov so dostopni na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106